

Biedrības „Latvijas Nedzirdīgo savienības” Jauniešu centra vidēja termiņa stratēģiskais darbības plāns 2016.-2020. gadam

Kopsavilkums

Biedrības “Latvijas Nedzirdīgo savienība” Jauniešu Centra (turpmāk - LNS JC) vidēja termiņa stratēģiskais darbības plāns ir izstrādāts *Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Jaunatnes organizāciju kapacitātes stiprināšanas konkursa projekta „LNS jauniešu centra kapacitātes pilnveide” (turpmāk – Projekts) ietvaros*, lai veicinātu vārdzirdīgu un nedzirdīgu jauniešu (vecumā no 13 līdz 30 gadiem) dzīves kvalitātes uzlabošanu Latvijā.

LNS JC vidēja termiņa stratēģiskajā darbības plānā ir noteikti 6 **darbības virzieni**:

- 1) **Informācija un izglītība** – īstermiņa (dažas stundas) un ilgtermiņa (līdz pat vairākām dienām) informatīvi un izglītojoši LNS, LNS JC un citu NVO un valsts, pašvaldību un starptautisko institūciju pasākumi, kas sekmē zināšanu un prasmju apguvi;
- 2) **Āra dzīves pasākumi** - personības izaugsmes un vērtību sistēmu veicinošas īstermiņa (viena diena) un ilgtermiņa (līdz pat 14 dienām) aktivitātes brīvā dabā, kas attīsta āra dzīves iemaņas un prasmes un veido attieksmi pret dabu un līdzcilvēkiem;
- 3) **Brīvā laika pasākumi** – īstermiņa (1-2 stundas) un ilgtermiņa (5-6 stundas) pasākumi ikdienā, kas veicina saturīgu brīvā laika pavadīšanu dažādās kultūras, sporta, mākslas, vēstures un citas jomas aktivitātēs, ko organizē paši jaunieši un vada paši jaunieši vai pieaicinātie brīvprātīgie vai speciālisti;
- 4) **Starptautiska sadarbība** – pasākumi, kas tiek organizēti Latvijā vai ārpus Latvijas, klātienē vai neklātienē kopā ar organizāciju/-ām un / vai institūciju/-ām citā valstī/-īs. Pasākumi var būt īstermiņa (1-3 dienu konference, seminārs, tikšanās) vai ilgtermiņa (vairāku gadu stratēģiski sadarbības projekti konkrētu jautājumu risināšanai);
- 5) **Interesu aizstāvība** - līdzdalība lēmumu pieņemšanā iepriekš definētu rezultātu sasniegšanai);
- 6) **LNS JC kapacitātes stiprināšana** - ieguldījums LNS JC padomes dalībnieku zināšanu, prasmju un attieksmju veidošanā un attīstīšanā, infrastruktūras veidošanā, lai veicinātu kvalitatīva LNS JC darba attīstību.

Situācijas raksturojums

LNS uzskaitē uz 2016.gada 1.janvāri ir 1722 biedri, t.sk. apmēram 10% no tiem - vārdzirdīgi un nedzirdīgi jaunieši. Savukārt vadoties no LNS JC rīcībā ir esošās informācijas, ka Latvijā ir apmēram 300 nedzirdīgie un vārdzirdīgie jaunieši.

Kā galvenās **stiprās puses** LNS JC darbībā ir noteiktas:

- radoši jaunieši;
- aktīva līdzdalība amatiermākslā (dejas, māksla, teātris, u.c.);
- ir prasmes un pieredze sazināties ar partneriem ārvalstīs (pārzina starptautiskās zīmes).

Galvenie vārdzirdīgu un nedzirdīgu jauniešu **problēmu jautājumi**, kas ierobežo vārdzirdīgu un nedzirdīgu jauniešu sekmīgu integrāciju sabiedrībā:

- ierobežota surdotulku pieejamība;
- nereti negatīva pedagogu attieksme pret vārdzirdīgiem un nedzirdīgiem

- jauniešiem izglītības sistēmā un darba devēju attieksme darba tirgū;
- izteikts informācijas trūkums vājdzirdīgo un nedzirdīgo jauniešu vidū par iespējām iegūt profesionālo un augstāko izglītību;
 - zema pašapziņa¹;
 - jauniešu zemā aktivitāte LNS pamatdarbības iesaistē;
 - zema nedzirdīgo un vājdzirdīgo jauniešu līdzdalība LNS, LNS JC, vietējās sabiedrības norisēs, kā arī vāja viņu iekļaušanās dažādos sabiedriskos procesos, savas dzīves uzlabošanā un izglītības līmeņa paaugstināšanā, kas rada viņu segregāciju no citām grupām.

Būtiski, attīstot LNS JC darbu, ir izmantot sniegtās iespējas – stiprināt savu lomu LNS un sabiedrībā kopumā, attīstīt darbu pie finanšu piesaistes / pastāvīgas finanšu plūsmas nodrošināšanas, attīstīt aktīvu sadarbību ar LNS, citām LNS reģionālām biedrībām, citām jauniešu organizācijām, medijiem, regulāri īstenojot interešu aizstāvību, stiprināt sadarbību ar vispārizglītojošām skolām.

LNS JC vidēja termiņa stratēģiskā darbības plānā iekļautie pasākumi sekmē likuma “Jaunatnes likums” mērķa sasniegšanu, “Jaunatnes politikas rīcības plāns 2016.-2020.gadam” un “LNS darbības programmas 2013.-2017.gadam” pasākumu īstenošanu un ir saskaņā ar ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām, Eiropas reģionālo vai minoritāšu valodu hartu, Eiropas Nedzirdīgo Jauniešu savienības un Pasaules Nedzirdīgo federācijas Jauniešu sekcijas pamatdokumentiem un citiem Eiropas un Latvijas normatīvajiem aktiem.

Vidēja termiņa stratēģiskā darbības plāna mērķis

LNS JC vidēja termiņa stratēģiskā darbības plāna mērķis ir sekmēt LNS JC plānveidīgu, pastāvīgu, atpazīstamu, uz ilgtermiņa perspektīvu balstītu darbību, lai līdz 2020. gadam veicinātu vismaz 300 vājdzirdīgu un nedzirdīgu jauniešu iesaisti LNS JC aktivitātēs un sekmētu to interešu pārstāvēniecību, līdzdarbību un integrāciju sabiedrībā.

Rīcības virzieni un sasniedzamie rezultāti

LNS JC vidēja termiņa stratēģiskā darbības plāna mērķi ir sasniedzami pakāpeniski realizējot rīcības plānā ietvertās aktivitātes – rīcības plāna uzdevumus.

Rīcības plānā ir lietotas šādas *abreviatūras*: EM – LR Ekonomikas ministrija; IZM – LR Izglītības un zinātnes ministrija; JSPA – Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra; KM – LR Kultūras ministrija; LJP – Latvijas Jaunatnes padome; LNS – biedrība “Latvijas Nedzirdīgo savienība”; LNS JC – Latvijas Nedzirdīgo savienības Jauniešu centrs; RD – Rīgas Dome.

¹ Pētījums “Latvijas Nedzirdīgie jaunieši. Statistika. Problēmpunktu”, 2006; pieejams: <http://www.lns.lv/lat/petijumi/?doc=1891>

**Biedrības „Latvijas Nedzirdīgo savienības” Jauniešu centra
vidēja termiņa stratēģiskais darbības plāns 2016.-2020. gadam
rīcības virzieni un sasniedzamie rezultāti**

Rīcības virziens 1: Informācija un izglītība					
<i>Pasākumi</i>	<i>Rezultāti</i>	<i>Termiņi</i>	<i>Finansējums</i>	<i>Iesaistītās puses</i>	<i>Piezīmes</i>
Izstrādāt un īstenot informatīvu un izglītojošu pasākumu plānu	Izstrādāti 2 LNS JC informatīvo un izglītojošo pasākumu plāni ²	2017 2019	LNS JC esošā budžeta ietvaros Piesaistot projektu finansējumu	LNS JC	
Veicināt LNS JC jauniešu iesaisti citu institūciju un organizāciju organizētos informatīvos un izglītojošos pasākumos	Iesaistīti 100 jaunieši	2020	Pašu finansējums	Valsts un pašvaldības institūcijas Nevalstiskās organizācijas	
Veicināt starptautisko zīmju apguvi LNS JC jauniešu vidū	Iesaistīti 40 jaunieši	2020	Pašu finansējums	LNS JC	

Rīcības virziens 2: Āra dzīves pasākumi					
<i>Pasākumi</i>	<i>Rezultāti</i>	<i>Termiņi</i>	<i>Finansējums</i>	<i>Iesaistītās puses</i>	<i>Piezīmes</i>
Sekmēt LNC JC jauniešu savstarpējo komunikāciju un pašapziņas celšanu	Noorganizēti 10 āra dzīves pasākumi ³ Iesaistīti 100 jaunieši	2020	LNS JC esošā budžeta ietvaros Piesaistot projektu finansējumu	LNS JC Jauniešu organizācijas	

² Pielikumā Nr.1 Informatīvi un izglītojoši pasākumi (paraugs, izstrādāts LNS JC Projekta apmācību un domnīcu ietvaros).

³ Pielikumā Nr.2 Āra dzīves pasākumi (izstrādāti LNS JC Projekta apmācību un domnīcu ietvaros).

Rīcības virziens 3: Brīvā laika pasākumi LNS JC					
<i>Pasākumi</i>	<i>Rezultāti</i>	<i>Termiņi</i>	<i>Finansējums</i>	<i>Iesaistītās puses</i>	<i>Piezīmes</i>
Veicināt LNS JC jauniešu sadarbības un praktisko prasmju attīstību	Izstrādāts brīvā laika pavadīšanas piedāvājums ⁴	2016	LNS JC esošā budžeta ietvaros	LNS JC	
	Iesaistīti 100 jaunieši	2020	Piesaistot projektu finansējumu	Jauniešu organizācijas	
Veicināt LNS JC jauniešu sadarbības un komunikācijas prasmes ārpus LNS JC	Noorganizēti 20 zīmju valodas kursi, bez un ar priekšzināšanām 50 LNS JC jaunieši iesaistījušies sadarbības pasākumos ārpus LNS JC	2020	LNS JC esošā budžeta ietvaros	LNS JC Jauniešu organizācijas	

Rīcības virziens 4: Starptautiska sadarbība					
<i>Pasākumi</i>	<i>Rezultāti</i>	<i>Termiņi</i>	<i>Finansējums</i>	<i>Iesaistītās puses</i>	<i>Piezīmes</i>
Veicināt LNS JC jauniešu iesaisti starptautiskos mobilitātes projektos Latvijā	Sagatavoti un īstenoti 5 starptautiski mobilitātes projekti Latvijā ⁵ Iesaistīti 50 jaunieši	2020	LNS Piesaistot projektu finansējumu	LNS JC JSPA KM	

⁴ Pielikumā Nr.3 Brīvā laika pavadīšanas piedāvājums (izstrādāts LNS JC Projekta apmācību un domnīcu ietvaros).

⁵ Pielikumā Nr.4 Starptautisku projektu idejas īstenošanai Latvijā (sagatavots LNS JC Projekta apmācību un domnīcu ietvaros).

Veicināt LNS JC jauniešu iesaisti citu organizāciju organizētos starptautiskās mobilitātes pasākumos	Iesaistīti 100 LNS JC jaunieši	2020	Pašu finansējums Piesaistot projektu finansējumu	Nevalstiskās organizācijas	
Veicināt Baltijas valstu vādzirdīgu un nedzirdīgu jauniešu savstarpējo komunikāciju un sadarbību, organizējot Baltijas valstu jauniešu festivālu Latvijā	Iesaistīti 50 LNS JC jaunieši	2016 2019	LNS Pašu finansējums Piesaistot projektu finansējumu	LNS LNS JC JSPA Nevalstiskās organizācijas	
Sadarbības stiprināšana ar Eiropas Nedzirdīgo jauniešu apvienību	Dalība ne mazāk kā 5 starptautiskos pasākumos	2020	LNS Pašu finansējums Piesaistot projektu finansējumu	LNS EUDY	

Rīcības virziens 5: Interese aizstāvība					
<i>Pasākumi</i>	<i>Rezultāti</i>	<i>Termiņi</i>	<i>Finansējums</i>	<i>Iesaistītās puses</i>	<i>Piezīmes</i>
Veicināt LNS JC jauniešu tiesību ievērošanu izglītības jomā	60 LNS JC jaunieši ir iesaistījušies profesionālajā un augstākajā izglītībā Palielināta surdotulku	2020	LNS LNS JC Pašu finansējums	LNS LNS JC IZM	

	pieejamība par 50%	2020		LM	
LNS pakalpojumu ieviešanā un realizācijā ievērot jauniešu viedokli un vajadzības	Veikti visu LNS darbības virzienu, pakalpojumu izvērtēšana, papildinot tos ar LNS JC stratēģiskā plānā iekļautām prioritātēm, noteikumiem un darbības virzieniem.	2017 2018 2019 2020	LNS	LNS LNS JC	
Sekmēt LNS JC jauniešu nodarbinātību un diskriminācijas mazināšanu darba tirgū	Ir īstenotas informatīvās kampaņas diskriminācijas mazināšanai	2018 2020	LNS JC Piesaistot projektu finansējumu	LNS LNS JC EM	
Nodrošināt vienādas iespējas saņemt kultūras pakalpojumus	Ir izveidota un pieejama atbalsta sistēma un nodrošināta pieejamība LNS JC jauniešu dalībai kultūras pasākumos	2020	LNS LNS JC	NVO KM	

Rīcības virziens 6: **LNS JC kapacitātes stiprināšana**

<i>Pasākumi</i>	<i>Rezultāti</i>	<i>Termiņi</i>	<i>Finansējums</i>	<i>Iesaistītās puses</i>	<i>Piezīmes</i>
Veicināt brīvprātīgo iesaisti LNS JC darbā	LNS JC pastāvīgi darbojas 10 brīvprātīgie, kopā iesaistot 30 jauniešus	2020	LNS JC	LNS LNS JC	
Sekmēt organizācijas vadībā nepieciešamo	Organizētas 5	2020	LNS	LNS JC	

zināšanu un prasmju attīstību LNS JC padomes un brīvprātīgo vidū	apmācības ⁶ ar kopējo dalībnieku skaitu 30 jaunieši		Piesaistot projektu finansējumu	KM RD	
Veicināt LNS JC jauniešu iesaisti citu organizāciju organizētajās apmācībās, konferencēs	Iesaistīti 30 LNS JC jaunieši	2020	Pašu finansējums	Nevalstiskās organizācijas	
Veicināt uz pierādījumiem balstītu lēmumu pieņemšanu	Īstenotas 5 aptaujas / pētījumi par vārdzirdīgu un nedzirdīgu jauniešu aktuāliem jautājumiem (1x gadā) Iesaistīti 100 jaunieši	2020	LNS LNS JC Pašu finansējums Piesaistot projektu finansējumu	LNS KM IZM EM	
Dažādot LNS JC ieņēmums, attīstot saimniecisko darbību	5 LNS JC jaunieši ir iesaistījušies biznesa ideju konkursos Ir izveidota jauniešu kafejnīca kā jauniešu satikšanās vieta	2020 2018	Pašu finansējums	LNS	

⁶ Pielikumā Nr.5 LNS JC apmācības (sagatavots LNS JC apmācību un domnīcu ietvaros).

Stiprināt LNS JC administratīvā darba kapacitāti	LNS JC brīvprātīgi strādā projektu vadītājs	2016	LNS	LNS	
	LNS JC pastāvīgi strādā par mediju attiecībām atbildīgais cilvēks	2016	LNS JC		
Veicināt vārdzirdīgu un nedzirdīgu jauniešu iesaisti LNS JC darbā un aktivitātēs	Ir noticis ikgadējā jauniešu konference	2017	LNS LNS JC	LNS KM	
	Ir piedalījušies 50 jaunieši	2019	Piesaistot projektu finansējumu	RD un citas pašvaldībās, kurās atrodas LNS reģionālās biedrības	
Veicināt sadarbību jauniešu lietās LNS reģionālo biedrību līmenī	Izveidots LNS reģionālo biedrību koordinātoru jauniešu lietās tīkls	2017	LNS JC	LNS Pašvaldības, kur atrodas LNS reģionālās biedrības	

Plāna īstenošanas novērtēšana

LNS JC stratēģiskā darbības plāna 2016.-2020. gadam ieviešanas rezultātu novērtējums notiks 2 posmos:

- *starpposma izvērtējums;*

Plāna īstenošanas starpposma izvērtējums tiks veikts 2018. gadā, izvērtēšanas rezultātu ziņojums tiks apspriests LNS valdē.

- *stratēģiskā plāna 2016.-2020. gadam ieviešanas izvērtējums.*

Šajā posmā tiks veikta LNS JC izvirzīto darbības mērķu 2016.-2020. gadam sasniegšanas izvērtēšana, rīcības plānā noteikto virzienu un tajos plānoto pasākumu kvantitatīvo un kvalitatīvo rezultātu noteikšana. Analīzes rezultātā tiks noteiktas LNS JC tālākās darbības prioritātes un uzsākta jauna stratēģiskā plāna izstrāde.

Komunikācijas rīki

Kā galvenie LNS JC komunikācijas rīki ir noteikti:

- organizācijas ietvaros: 1) tiešā komunikācija LNS JC darba ietvaros; 2) saziņa izmantojot WhatsApp (starpplatformu mobilās ziņapmaiņas rīks);
- ārpus organizācijas: 1) komunikācija izmantojot sociālajos tīklus (Facebook, Instragram, Youtube u.c.); 2) komunikācija izmantojot masu medijus;

Lai veicinātu LNS JC un tā darba atpazīstamību mērķa grupā un plašākā sabiedrībā, regulāri tiks:

- sagatavotas preses relīzes par LNS JC darbu – ne retāk kā 1x mēnesī;
- LNS JC piedalīsies jaunatnes darbā un jaunatnes politikas veidošanas/ieviesānas būtiskos pasākumos nacionālā un reģionālā mērogā;
- sadarbojas ar citām jauniešu organizācijām, lai gūtu/nodotu pieredzi un informāciju.

Informatīvi un izglītojoši pasākumi

<i>Tēma</i>	<i>Īss apraksts</i>	<i>Piezīmes (plānotais periods)</i>
Biznesa pamati	Semināru cikls veltīts dažādām ar biznesa attīstību saistītām tēmām (piemēram, biznesa plāna sagatavošana, inovatīvu ideju attīstība, nodokļi un nodevas, atbalsta instrumenti biznesa ideju attīstībai, u.c.). Dažādi lektori – jomu profesionāļi.	
Komunikācija	Semināru cikls veltīts dažādām ar komunikācijas prasmju attīstību saistītām tēmām (piemēram, etiķete, personiskā komunikācija, prezentācijas prasmes, elektroniskās komunikācijas etiķete, intervijas, u.c.). Dažādi lektori – jomu profesionāļi.	
Psiholoģija	Semināru cikls veltīts dažādām ar cilvēka psiholoģiju saistītām tēmām (piemēram, baiļu pārvarēšana, drošība un komforts, simpātijas/antipātijas, personisku attiecību veidošana, pozitīva domāšana, kā būt labam vadītājam, pusaudzū vecumposms, atkarības, attiecības ar naudu, u.c.). Dažādi lektori – jomu profesionāļi.	
Izglītība un Karjera	Informatīvo pēcpusdienu īstenošana, aicinot dažādus viesus, lai stāstītu gan par iespējam mācīties dažādās skolās, gan par dažādām profesijām.	
Satiksmes drošība	Ceļu satiksmes noteikumi gājējiem, velosipēdistiem, autovadītājiem. Auto vadīšanas kursi.	
Dzīves kvalitāte un Nauda	Semināru cikls veltīts dažādām ar ikdienas dzīves organizēšanu saistītām tēmām (piemēram, efektīva mājāsaimniecības vadīšana, banku pakalpojumi, pieejamākie sakaru pakalpojumi, u.c.). Dažādi lektori – jomu profesionāļi.	
Melodeklamācija	Apmācības interesentiem	
Zīmju valoda	Apmācības interesentiem	
Konferences	Par dažādām aktuālām tēmām (cilvēktiesības, izglītība, Eiropas dimensija, u.c.)	

2.pielikums

Āra dzīves pasākumi

<i>Pasākums</i>	<i>Apraksts</i>	<i>Piezīmes (plānotais periods)</i>
Nakts orientēšanās	Komandu orientēšanās pasākums, 4 stundas (ieskaitot reģistrēšanos, orientēšanos, noslēgumu).	
Vairāku dienu velo ekspedīcija	Vairāku dienu velo ekspedīcija ikvienam interesentam, 200-230 km (piemēram, Rīga-Ainaži-Rīga)	
Pārgājiens	Vairāku dienu pasākums ar nakšņošanu teltīs	
Netradicionālās sporta spēles	2 dienu pasākums starppaudžu sadraudzības veicināšanai	
Vasaras akadēmija	Vairāku dienu pasākums ar dažādām nodarbībām, diskusijām, sadarbības veicināšanas pasākumiem	
Autoorientēšanās	Autoorientēšanās pasākums Latvijā	

3.pielikums

Brīvā laika pavadīšanas piedāvājums

<i>Apraksts</i>	<i>Piezīmes (plānotais periods)</i>
<i>Tēma</i>	
Veselības studija (Pirmā palīdzība, AIDS diena, koriģējošā vingrošana, interneta kaitīgums)	
Sporta studija (Kolektīvas sporta nodarbības ārā un telpās)	
Mākslas studija (gelzniecības, veidošanas nodarbības un izstāde, mākslas terapija)	
Foto studija (apmācības, tematisku foto izstāžu veidošana)	
Video studija (apmācības, filmu veidošana par LNS JC)	
Apģērbu dizaina studija (nodarbības un modes skate noslēgumā)	
Datoru studiju (grafiskā dizaina, 3D veidošanas, excel apmācības)	
Sarunu studija (tikšanās ar dažādiem interesantiem cilvēkiem, dažādu profesiju pārstāvjiem, par dažādām tēmām – reliģija, politika, kultūra, u.c.)	
Kino studija (filmu vakari LNS JC)	
Vēstures studija (kolektīva muzeju apmeklēšana)	
Jauniešu kultūru festivāls "Rītausmā"	
Peldētprasmes apmācības bērniem	

4.pielikums

Starptautisku projektu idejas īstenošanai Latvijā

<i>Tēma</i>	<i>Piezīmes (plānotais periods)</i>
Jauniešu apmaiņa – teātris kā vienojošais elements	
Baltijas bērnu nometne – saturīga brīvā laika pavadīšana	
Jauniešu apmaiņa – māksla kā vienojošais elements	
Jauniešu apmaiņa – sports kā vienojošais elements	
Jauniešu apmaiņa – āra dzīve kā vienojošais elements	

5.pielikums

LNS JC personāla apmācības

<i>Tēma</i>	<i>Piezīmes (plānotais periods)</i>
Starptautiskā zīmju valoda	
Interese aizstāvība – Ko? Kā?	
Zīmju izveide	
Pasākumu organizēšana	
Informatīvu kampaņu organizēšana	
Studiju vizītes: jauniešu centri, zīmju valoda kā oficiālā valsts valoda, starptautiskais brīvprātīgais darbs, ārpus ES	
Projektu pieteikumu sagatavošana	